

Lublin, 2023-08-15

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

lek. Justyny Komendy

pt. „Ocena poziomu markerów stresu oksydacyjnego u PacjenteK z rozpoznaniem niepłodności idiopatycznej

Promotor: Prof. dr hab. n. med. Robert Jach

”.

Problem braku potomstwa dotyka niemal co piątej pary w wieku rozrodczym. Etiopatogenezą niepłodności wiąże się ze zjawiskiem stresu oksydacyjnego. Reaktywne formy tlenu są fizjologicznymi produktami metabolizmu komórkowego i wydzielane we właściwych ilościach odgrywają istotną rolę w wielu procesach życiowych. Ich działanie regulowane jest przez systemy antyoksydacyjne organizmu. W sytuacji zwiększonej produkcji reaktywnych form tlenu, wywołanej zachwianiem równowagi między ich produkcją a działaniem ochronnego systemu antyoksydacyjnego, powoduje wystąpienie stresu oksydacyjnego. Zjawisko to prowadzi do uszkodzenia głównych elementów komórki, zaburzenia jej funkcji i następnie apoptozy komórki. Obecnie uważa się, że właśnie stres oksydacyjny może być jedną z przyczyn niepłodności, tzw. niepłodności idiopatycznej. Zatem należy stwierdzić, że Autorka podjęła się ważnego dla medycyny rozrodu opracowania naukowego dotyczącego analizy poziomu markerów stresu oksydacyjnego u PacjenteK z rozpoznaniem niepłodności idiopatycznej

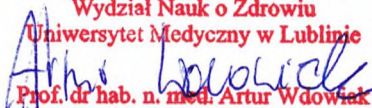
Przedstawiona do recenzji praca doktorska liczy 88 stron i charakteryzuje się klasycznym układem obejmującym następujące rozdziały - wstęp, cel pracy, materiały i metodyka badań, wyniki, dyskusja, wnioski, streszczenie oraz piśmiennictwo. Przywołane części stanowią logicznie powiązaną całość. Wstęp pracy stanowi szerokie wprowadzenie w tematykę pracy i mógłby służyć, jako niezależna praca pogładowa na temat problematyki stresu oksydacyjnego w niepłodności. Brakuje mi jedynie w nim informacji o związku pomiędzy endometriozą, która jest jedną z przyczyn niepłodności a stresem oksydacyjnym.

Założenia i cele pracy są ciekawe, zrozumiałe i prawidłowo sformułowane. Za główny cel pracy Autorka przyjęła próbę oceny, czy poziomy wybranych biomarkerów stresu oksydacyjnego (MDA, SOD, AGEs, GPx) różnią się w populacji kobiet z niepłodnością w porównaniu z kobietami posiadającymi naturalnie poczęte potomstwo oraz czy istnieje możliwość wykazania związku pomiędzy ich podwyższonym poziomem a diagnozą niepłodności. Uważam, że pozostałe informacje umieszczone w tym fragmencie rozprawy (oprócz celów dodatkowych są zbędne i niepotrzebnie rozpraszają czytelnika).

Rozdział opisujący materiały i metodykę badań napisany jest bardzo szczegółowo, a zastosowana metodyka jest adekwatna do opisanego przez Autorkę celu pracy. Brakuje mi jednak informacji o fazie cyklu, w której przeprowadzono badanie. Otrzymane wyniki przedstawione zostały bardzo szczegółowo w postaci tabel oraz rycin. Szkoda jednak, że Autorka nie badała AMH w grupie kontrolnej. Dyskusja przeprowadzona przez Doktorantkę napisana jest w sposób profesjonalny i podobnie jak wstęp charakteryzuje się dużym rozmachem. Na podstawie poprawnie przeprowadzonych analiz Doktorantka wyciągnęła 7 zasadnych wniosków, które w sposób optymalny realizują postawione cele naukowe. Bibliografia zawarta w recenzowanej pracy liczy 121 pozycji dobranych prawidłowo i obejmujących głównie najnowsze pozycje dotyczące omawianych zagadnień.

Uważam, że moje drobne uwagi do poszczególnych fragmentów rozprawy nie umniejszają jednak w żaden sposób merytorycznej wartości rozprawy.

Podsumowując, stwierdzam, że praca będąca przedmiotem niniejszej recenzji jest innowacyjna i trudno znaleźć tak szczegółowe omówienie zagadnienia w piśmiennictwie polskim. Rozprawa doktorska wykonana została dużym nakładem pracy, co odzwierciedlone zostało zarówno w zastosowanych technikach badawczych jak i starannej i przejrzystej formie recenzowanej pracy. Dowodzi to, że Doktorantka potrafi samodzielnie rozwiązać wybrany przez siebie problem naukowy, realizując założone cele. Przedstawiona mi do recenzji dysertacja spełnia wymogi stawiane rozprawom naukowym na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne określone w *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz postępowaniu o nadanie tytułu profesora* (Dz.U. 2018 poz. 261) w związku z art. 179 ust. 1 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. r. przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2023 r. poz. 742), stanowiąc oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, a Doktorantka wykazała się ogólną wiedzą teoretyczną w danej dyscyplinie naukowej oraz posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Wnoszę, zatem o dopuszczenie lek. Justyny Komendy do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Kierownik
Zakładu Położnictwa i Ginekologii
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Prof. dr hab. n. med. Artur Wdowiak